

י"א סיון ה'תשע"ט 14.5.19

מגזין מס' 531

ערב שבת פרשת בהעלותך

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

החייך כסנא

מעיקרי העבודה - תיקון הקשר עם ההורים

כל זמן שרובצת על האדם עונת "אבות יאכלו בוסר ושיני בנים תכהינה", זו המעכירה את חייו הפנימיים בסכסוכי נפש וויכוחים מרים...

הרי חירותו, שקיימת היא תמיד בשלימותה ובטהרתה, ממתינה היא לו... עד שיהיין להתמודד ולגבור על ההתניות המקולקלות שנצרכו בנפשו משחר ימיו בבית הוריו.

ודוקא בזה מתקיימת מצוות 'כיבוד הורים' בשלימותה. כי כשזוכה האדם להכיר באותן חולשות ש'ירש', וגם מתעסק הוא בתיקון בפועל - הרי גואל הוא בזה את הוריו (את חיות עניינם, הויתם הנוכחת תמיד בקרבו) מיסוריהם...

זהו "והשיב לב אבות על בנים, ולב בנים על אבותם". וכרוח פירוש רש"י בענין כיבוד הורים, אשר גם הבן וגם אביו ואמו חייבים הם, בשווה ממש, בכבוד הבורא.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתיה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

"הכול או לא-כלום"

היצר הרע, שהוא "אומן במלאכתו", מצליח מאוד הודות לסיסמה של "הכול או לא כלום". למשל: "אי אפשר להיות חצי חצי; או שאתה דתי עד הסוף, או שאתה נשאר כמו שאתה".

מאבנים קטנות נבנה בסוף בניין גדול

היהדות יש בה ניגודיות מסויימת: מצד אחד היא תובעת הכול ושוללת בתכלית כל פשרה וכל ויתור בעקרונותיה, ומצד שני, דרישותיה הן כה קשות, עד שהמציאות היא, שרוב רובם של בני האדם אינם מצליחים לעמוד בהן, ואיש מהם אינו יכול לטעון לשלימות בקיום התורה והמצוות.

המציאות היא, ש"אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא". לכל יהודי, גם המדקדק ביותר במצוות, יש מה לתקן ועל מה להתחרט. היהדות חובקת את כל חייו של האדם, את כל מעשיו, דיבוריו ומחשבותיו, עד הרגשות הפנימיים הכמוסים ביותר, ורק בודדים מצליחים להגיע לאידיאל זה בצורתו השלימה.

על רקע זה אפשר להבין עד כמה חסרת טעם היא הסיסמה: "הכול או לא כלום". זו סיסמה שפשוט אינה מציאותית. אין 'הכול' ואין 'לא כלום'. אין אדם שהגיע לשיא השלימות, ואין אדם שהוא בבחינת 'לא כלום'. כל יהודי, ירצה או לא ירצה, מקיים מצוות, והשאלה היא רק כמה ואיך.

מכירים במגבלות

אך היצר הרע, שהוא "אומן במלאכתו", מצליח מאוד הודות לסיסמה זו של "הכול או לא כלום". לאחד יאמר: "אי אפשר להיות חצי חצי; או שאתה נהיה דתי עד הסוף, או שאתה נשאר כמו שאתה". לשני יאמר: "אתה

רוצה להתחיל לחיות כמו יהודי? בסדר! אז עד הסוף! תעזוב הכול ותשב כל היום בבית הכנסת". הוא עוטה על עצמו 'איצטלה של משי' ומושך לקיצוניות, מתוך כוונה להביא את האדם לידי משבר ולנפילה מוחלטת. צריך תמיד לזכור את שני הקצוות שצויינו לעיל – מצד אחד היהדות לעולם אינה מרוצה ותובעת תמיד עוד ועוד; ומצד שני היא יודעת להעריך כל מעשה טוב, כל דיבור טוב, אפילו כל מחשבה טובה. אם אינך יכול (או שנדמה לך שאינך יכול) להתפלל את כל התפילה – לפחות הנח תפילין וקרא את פרשיות 'שמע ישראל'. אינך מוכנה בשלב זה להתחיל לשמור שבת כהלכתה – לפחות הדליקי נרות והביאי לביתך מעט מאווירת השבת. זה לא נותן 'הכשר' לאי שמירת השבת, אך כלום מוטב להתנתק לגמרי!?

היהדות מוכנה להכיר בחוסר השלימות שלנו ולקבל כל מעשה טוב בפני עצמו. זאת, כל עוד אין הופכים את המגרעות לאידיאל. כל עוד מכיר האדם בעובדה שהמגבלות הן שלו ואינו מנסה ליצור דת חדשה שתתאים לצרכיו – יש לכל מצוה ולכל מעשה טוב ערך רב ועצום. אין כוחו של מעשה טוב אחד נגרע בשל העובדה שמעשה טוב אחר לא נעשה עדיין. כל דבר עומד בזכות עצמו.

מעשה אחד קובע

בימים אלה צריך כל יהודי לעשות את חשבון נפשו

נתונים על כפות מאזניים, כאשר הכפות שקולות. מעשה טוב אחד, דיבור טוב אחד, מחשבה טובה אחת – יש בכוחם להכריע לכף זכות ולהביא "תשועה והצלה" לו ולעולם כולו.

הקב"ה נתן לנו את התשובה, הפותחת דף חדש ומאפשרת תמיד להתחיל מהתחלה. הוא גם נותן סיוע רב מלמעלה לכל אדם מישראל. צריך רק לעלות על הדרך...

(מעובד מתוך אתר צעירי אגודת חב"ד chabad.org.il)

ולראות מה בכוחו לתקן ולשפר. ברור שהטוב ביותר הוא להתהפך מן הקצה אל הקצה ולהגיע לשלימות בקיום התורה ומצוותיה. אך אין להמעיט מערכן של החלטות 'קטנות', חלקיות. עוד מצוה, עוד שעה ללימוד תורה, עוד פעולה לחינוך הילדים. כל אלה הם דברים שערכם לא יסולא בפז. מאבנים קטנות אלה נבנה בסופו של דבר בניין גדול ומפואר!

מורנו הרמב"ם מציב לפנינו כלל גדול: אדם צריך תמיד לראות את עצמו ואת העולם כולו כאילו הם

במקום שאין איש – השתדל להיות איש

אמר פעם המשפיע הדגול ר' מאיר בליזינסקי: בעולם הזה אין מצב של 'באמצע'. בכל דבר ודבר, ובפרט בענייני קדושה, אי אפשר להיות 'ניטרלי' – או שאתה 'משפיע' או שאתה 'מושפע'... השתדל להיות 'משפיע'!

הסיפור השבועי

ביקור פתע

משמעית", סינן המושל, "אם לא יימצא הילד אעניש קשות את יהודי חֶלֶב. אגרש את כולכם מן העיר". הרב ניסה להסביר כי זו עלילת שקר וכי אין ליהודים שום מעורבות בהיעלמות הילד, אך אוזני המושל היו אטומות. יצא הרב מלשכת המושל בלי אומר ודברים, ועם הגיעו לביתו ביקש להקהיל את כל היהודים לתפילה בבית הכנסת.

זה היה ביום שני, י"ד בסיון. התושבים עזבו את עיסוקיהם, נעלו את החנויות ואת בתי המלאכה, ובאו כאיש אחד להתחנן על נפשם לפני היושב במרומים.

לאחר התפילה החל הקהל להתפזר. המתח היה רב. הכול חשו בגזירה התלויה מעל ראשיהם. התחנונים שהרקייעו שחקים ביטאו את גודל הסכנה. ולצד החרדה פיעמה בלבבות התקווה שאבינו שבשמים לא ייטוש את עמו בעת צרה, וכבר אמרו חז"ל שאין הקב"ה מואס בתפילת רבים.

רגליו של הרב לבטון נשאו אותו לעבר המקום שבו, על פי השמועות, נחטף הילד מוסאן. הוא ראה כמה ילדים ערבים משוחחים ביניהם בפנית הרחוב. עצר הרב והטה אוזן לדברי הילדים. פתאום שמע אחד מהם אומר לחברו: "ראיתי את הנוצרים לוקחים מכאן את מוסאן אל הכנסייה. הוא עכשיו בכנסייה!".

הרב לבטון נדהם למשמע הדברים. משם פנה היישר אל ביתו של המושל. "אנא ממך", ביקשו בבהילות, "הצטרף אליי לסיור ברחוב העיר, וכולי תקווה שנמצא את הילד האבוד". המושל המופתע לא יכול היה להתנגד להצעה. השניים יצאו יחדיו, והרב לבטון הוביל את המושל אל הכנסייה.

כשהגיעו לשערי המבנה הציע הרב לבטון למושל

"מוסאן נעלם! מוסאן נעלם!" - הדהדו הצעקות ברחובות העיר חֶלֶב. זה היה סמוך לחג הפסח בשנת תרכ"ט. אווירה רעילה מילאה בבת אחת את העיר. סיסמאות שנאה הופרחו לחלל. קריאות נקם ודרישות לעשיית שפטים בקהילה היהודית נשמעו מכל עבר. פחד אפף את הקהילה.

בעבור השכנים הערבים לא היה צורך כלל בחקירה. האצבע המאשימה הופנתה מיד לעבר היהודים. הלוא חג הפסח קרב ובא, והכול יודעים שהיהודים צריכים דם נוצרי כדי ללוש בו את מצותיהם...

מוסאן, ילד נוצרי, שימש משרת בביתו של סוחר יהודי אמיד. "הוא נרצח!", סיננו שונאי ישראל בזעם, והחשד נהפך במהירות לכתב אישום נגד היהודים כולם. ההמון המשולהב הוסת בידי אנשי הדת, וכך עברו ימים סוערים ומתוחים. אחרי חג השבועות הגיע המתח לשיאו.

הלחץ הציבורי היה כבד. ההמון דרש נקם. מושל העיר זימן אליו את רבי חיים מרדכי לבטון, רב העיר, ששמו נישא עד היום בהערצה בפי צאצאי קהילת חֶלֶב.

הרב לבטון היה בן למשפחת דיינים ממגורשי ספרד. כבר בילדותו ניכרו בו כישרונות נדירים, והוא הגה בתורה בשקידה עצומה. עוד בהיותו צעיר הוצב בשורה הראשונה עם גדולי רבני העיר, ולאחר הסתלקות רבי אברהם ענתבי ירש את מקומו בהנהגת הקהילה כרב ראשי וראש אב בית הדין.

השמועה על זימונו של הרב לבטון אל המושל עשתה לה כנפיים בקהילה. מי יודע מה המושל זומם לעשות כדי לספק את תאוות הנקם של הערבים.

בתפילה על שפתיו נכנס הרב לבטון אל לשכתו של המושל. פניו של זה היו חמורות סבר. "אני מודיע לך חד

על חשד השווא שכמעט הוביל למעשה בלתי הפיך. "אנא, סלח לי", התחנן, "אני מודה לך מעומק לבי על שבזכותך יצאה האמת לאור, וניצלתי מעשיית עוול לתושבים הגונים שלא היה עוול בכפם!".

הבשורה נודעה במהרה, והעיר חֶלֶב צהלה ושמחה. מאותה שנה נעשה יום י"ד בסיון יום ששון ושמחה. הרב לבטון תיקן במנהגי הקהילה שאין אומרים ביום הזה 'תחננו', ושמנו נקבע לדורות: 'נס מוסאן'.

שנים חלפו, ורבני קהילת חֶלֶב החליטו להעביר את ציון היום לי"ג בסיון, כדי ליצור רצף של אי אמירת תחננו עם י"ב בסיון, בלי שיהיה הפסק של יום ביניהם. עד היום הזה נוהגים בקהילות של יוצאי חֶלֶב שלא לומר תחננו בי"ג בסיון, לזכר הנס הגדול שאירע לאבותיהם.

(תודה לנכדו של הרב לבטון, הרב אליהו שוויכה, תל אביב)

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

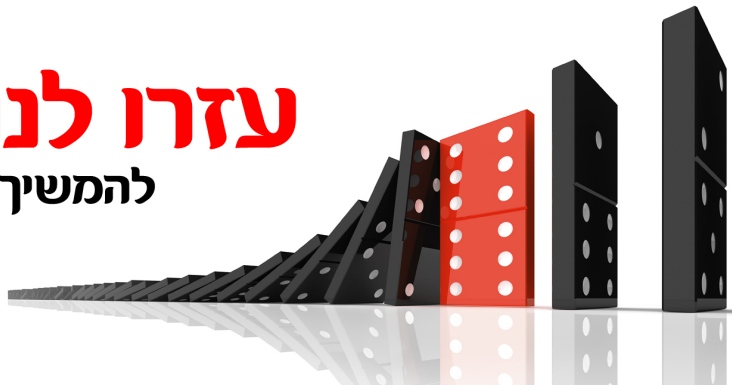
להיכנס פנימה בלי הודעה מראש. המושל ניאות. הכמרים הנדהמים לא יכלו לסרב למושל הנכבד, ואירחו אותו בסבר פנים יפות. פתאום הבחין המושל בילד משוטט בחצר המקום. "מה שמך?", שאל.

"מוסאן!", השיב הילד.

בבת אחת הוסר הלוט מעל הארשת התמימה של הכמרים, והעלילה הזדונית נחשפה. התברר כי הללו זממו להפליל את הקהילה היהודית בעלילת דם בזויה, ולשם כך פיתו את הילד מוסאן לבוא עמם וכלאו אותו בכנסייה. פניהם של הכמרים חפו. המושל הורה לערוך חקירה יסודית, והכמרים שנמצאו אשמים נכלאו מיד מאחורי סורג ובריח.

המושל הרכין את מבטו וביקש להתנצל לפני הרב לבטון

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד')

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת בהעלותך

קרבת פסח, במדבר ולדורות

שבועיים לאחר הקמת המשכן, במלאת שנה לצאת בני ישראל ממצרים, מצוה הקב"ה את העם על ידי משה להקריב שוב את קרבן הפסח - זכר ליציאת מצרים. עליהם לקיים את הפסח על כל הלכותיו, כולל אכילת מצות וביעור חמץ (למעשה, זו הפעם היחידה בארבעים שנות שהותם במדבר שבני ישראל מקיימים את מצות הפסח).

פסח שני - מועד נוסף להקרבת הפסח

מספר אנשים שהיו טמאים (טמאי מת, ובשל כך נבצר מהם להשתתף בהקרבת הפסח עם כלל ישראל) מתייצבים לפני משה ואהרן ובפיהם הטענה כי מופלים הם לרעה: "למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במועדו בתוך בני ישראל".

משה מבקש להמתין עד אשר ישמע את דבר ה' בענינם. ואכן ה' נעתר לתלונתם וקובע בעבורם "פסח שני", ביום הארבעה עשר בחודש אייר, כמועד נוסף להקרבת הפסח. מעתה (רק) מי שנבצרה ממנו ההקרבה בפסח הראשון (עקב טומאתו או בשל היותו באותה שעה מחוץ לאזור המקדש), ניתנת לו בזה הזדמנות שנייה להקריב קרבנו בפסח שני. דיני פסח שני כדיני הפסח הראשון אלא שאין צורך לבער בפסח שני את החמץ מן הבית. בהזדמנות זו מזהיר ה' כי המבטל (שלא מאונס) את מצות הקרבת הפסח במועדו דינו "כרת".

מסעות בני ישראל וחנייתם על פי הענן

למן השראת השכינה במשכן ביום הקמתו, עומד מעליו

הדלקת מנורת הזהב שבהיכל

ה' מצוה את משה לומר לאהרן כי מעתה עליו להדליק מדי יום את מנורת הזהב העומדת בהיכל המשכן. המנורה עשויה כולה זהב טהור, מקשה אחת (גוש זהב אחד ללא חלקים מולחמים). למנורה שבעה קנים, שישה מהם יוצאים באלכסון מגוף שדרת המנורה אל שני צידיה ובראשיהם הנרות. על אהרן להדליק את ששת הנרות הפונים אל עבר הנר האמצעי שבראש הקנה העולה (אנכית) מגוף שדרת המנורה. הקב"ה פונה אל אהרן בלשון "בהעלותך את הנרות", ללמדו כי עליו להמתין עד שידלק הפתיל כהלכה והשלהבת תהיה עולה מאליה.

קדושת הלויים כתחליף לקדושת הבכורים

הכשרת הלויים לעבודת המשכן כרוכה בהכנה ראויה: טיהורם על ידי הזאת מי חטאת, גילוח כל שיערם בתער, בגדיהם טעונים כיבוס ועליהם לטבול. קרבנם פר לעולה ומנחתו סולת בלולה בשמן, ופר נוסף לחטאת. הלויים מחליפים את בכורי ישראל בעבודת הקודש ועל כן על ישראל לסמוך ידיהם עליהם, ולבסוף יניפם אהרן (על דרך תנופת קרבנות ומנחות). לאחר מכן יסמכו הלויים את ידיהם על הפרים קודם הקרבתם, ואזי הקרבתם היא החותמת הכשרתם להיבדל מכלל ישראל להתקדש לעבודת המשכן (מגיל 25 עד גיל 50).

התורה מזכירה כי קדושת הלויים באה תחת קדושת בכורי ישראל (שהוקדשו לעבודת הקודש משעה שהצילם ה' במכת בכורות מצרים) ועבודתם תכפר על בני ישראל שנכשלו בעוון העגל.

התורה, חטא העגל וכפרתו, הקמת המשכן, קיום מצות הפסח במדבר ואף פסח שני. עתה בכ' באייר, בשנה השנייה לצאתם ממצרים, מתרחש בפעם הראשונה סימן היציאה למסע – התעלות הענן מעל המשכן. בני ישראל יוצאים מהר סיני למסע שמסתיים (גם הוא על פי מנוחת הענן האלוקי על המשכן) במדבר פארן.

התורה מתארת את סדר התנהלות המחנות במסע ובחניה על פי ציווי ה', וכן את מלאכת פירוק המשכן, נשיאתו והרכבתו מחדש על ידי משפחות גרשון, קהת, ומררי בני שבט לוי:

(1) סימני היציאה למסע – התרוממות הענן מעל המשכן ותקיעת החצוצרות.

(2) ראשונים יוצאים בני שבט יהודה והשבטים החונים איתם יששכר וזבולון – דגל מחנה יהודה.

(3) באותה עת נכנסים למשכן אהרן ובניו הכהנים, מכסים את כלי המשכן הקדושים ומכינים אותם למסע.

(4) בני משפחות גרשון ומררי הלויים, מפרקים את המשכן ומעמיסים אותו על העגלות. כל משפחה נושאת את חלקי המשכן המוטלים עליה (כמפורט בפרשות במדבר ונשא).

(5) דגל מחנה ראובן הכולל גם את השבטים שמעון וגד, יוצא בעקבות מחנה יהודה.

(6) בני משפחת קהת הלויים, הממונים על משא כלי הקודש (כשהם מכוסים), נוטלים את המזבח, המנורה, השולחן וארון העדות, מעמיסים אותם על כתפיהם ויוצאים למסע.

(7) עתה יוצא דגל מחנה אפרים הכולל גם את השבטים מנשה ובנימין.

(8) לבסוף, מאסף לכל המחנות, נוסע מחנה בני דן הכולל גם את השבטים אשר ונפתלי.

וכך הוא סדר חניית בני ישראל, גם הוא, כאמור, על פי

בקביעות עמוד הענן, ולעת ערב בוער הענן האלוקי ומאיר את סביבת מחנה ישראל. מעתה, כאשר יתעלה עמוד הענן מעל המשכן, אות הוא לבני ישראל כי הגיע העת לצאת למסע. לאחר התארגנות העם, יריעו החצוצרות ומשה יכריז: "קומה ה' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך". אזי יתחיל הענן לשוט ובעקבותיו יצאו בסדר מסודר אל הדרך מחנה יהודה ואחריו יתר מחנות ישראל.

גם החנייה תיקבע על פי הענן, בעמידתו שוב יריעו החצוצרות ומשה יכריז: "שובה ה' רבבות אלפי ישראל".

במסעותיהם במדבר, פעמים יחנו ישראל חניות קצרות למשך יום או ימים ספורים, ופעמים תתארך חנייתם אף למשך שנים.

חצוצרות הכסף וסדרי תקיעתן

אודות החצוצרות האמורות, מספרת התורה: ה' מצוה את משה להכין שתי חצוצרות עשויות מקשת כסף אחת, בהן יתקעו כל אימת שיתעורר הצורך לאסוף את העם ואת הנשיאים או כדי לידע את העם קודם יציאה למסע או חנייה. כן יתקעו בחצוצרות בימי שמחת חג ומועד, בשעת הקרבת העולות והשלמים וביציאה למלחמה ומאבק – להזכירם לפני ה' להושיעם מכל אויביהם במדבר ובכבוש הארץ.

התוקעים בחצוצרות הם הכהנים, וכך הם סדרי תקיעתם:

תקיעה בשתי החצוצרות – סימן להקהלת כל ישראל.

תקיעה בחצוצרה אחת – קריאה לנשיאי העדה בלבד.

תקיעה ותרועה ותקיעה בשתי החצוצרות – סימן יציאה למסע.

מדבר סיני למדבר פארן

כזכור, בראש חודש סיון, כחודש וחצי לאחר צאתם ממצרים, מגיעים בני ישראל למדבר סיני. ומאז עברה כמעט שנה עמוסה באירועים: מעמד הר סיני וקבלת

סימן הענן: תחילה מקדימים ובאים בני גרשון ומררי,

שכזכור יצאו לפני בני קהת, ומקימים את המשכן.

אחריהם מגיעים בני קהת ומכניסים ללא שיהוי את הכלים (המכוסים) לתוך הקודש.

יתרו חותן משה

ערב הנסיעה מהר סיני, פונה משה אל חותנו (שהגיע נרעש אל ישראל המדברה, בשומעו אודות הניסים והנפלאות שעשה ה' עם בני ישראל), ומבקשו להצטרף אליהם בדרכם במדבר אל ארץ ישראל. יתרו משיב בשלילה ומודיעו כי הוא חוזר למדין. משה מפציר בו להצטרף אליהם ומבטיחו טובות, אך ללא הועיל.

סדר מופתי ושמירה אלוקית

התורה שבה אל סיפור המסע מהר סיני. אף שמדובר ב"דרך שלושת ימים", עושים אותה ישראל במהלך יום אחד. לפני העם נוסע ארון ברית ה' ובו שברי לוחות הברית הראשונים. בהקדימו את בני ישראל, 'מחפש' הארון אחר מקום מתאים לחניה, ומכינו ומכשירו לקראת בואם. גם הענן נוסע עימם, מגונן עליהם מכל עבר ומיישר את דרכם לפניהם.

כאמור, קודם נסיעת הארון ויציאתם למסע מכריז משה: "קומה ה' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך", וקודם חניית הארון ובני ישראל מכריז הוא: "שובה ה' רבבות אלפי ישראל".

המתאוננים בתבערה

התורה מספרת אודות אנשים קצרי רוח מתוך העם הקובלים ומתלוננים על קשיי טורח הדרך, מטיחים הם האשמות שאין בהם ממש כנגד משה וה'. אספסוף זה משמיע דברי הקנטה על מנת להצדיק נטייתם לסור מעל דרך ה'. דבריהם מכעיסים את ה' ואש של מעלה בוערת ומכלה בהם. העם זועק אל משה בתחינה, ומשה, שאהבת ישראל בוערת בקרבו, מתפלל לה' והאש שוקעת. על שם

המאורע נקרא המקום 'תבערה'.

התאוה לבשר ואחריתה

ושוב מחפשים הערב-רב תירוצים ותואנות כדי להתלונן. אספסוף זה שהצטרף לבני ישראל ביציאת מצרים (הם ה'ערב רב' שנוטים תמיד להתאסף סביב 'החזק התורן', כל עוד משחקת לו השעה), אינם מסתפקים במן הפלאי, הוא ה'לחם מן השמים' היורד אל העם מדי יום לפרנסו, ומזכירים בערגה את הדגה, הקישואים, האבטיחים, החציר, הבצלים והשומים שהיו מנת חלקם במצרים.

- בשר הם רוצים (והרי בידי ישראל עדרי בהמות שניתן לשחוט מהם ולאכול, אלא שהאספסוף אינו מחפש אלא תואנה להתאונן ולהסית את שאר העם).

משה, השומע את בכי העם וחש את כעס ה', פונה אל ה' בטענה: "למה הרעות לעבדך... לשום את כל משא העם הזה עלי. האנוכי הריתי את כל העם הזה, אם אנוכי ילידתיהו... מאין לי בשר לתת לכל העם הזה...?! לא אוכל לבדי לשאת את כל העם הזה...!"

לנוכח מצוקת משה מצוהו ה' לאסוף שבעים מזקני העם לפני אוהל מועד לעיני כל ישראל. לשם אבוא, אומר הקב"ה, ואאציל מן הרוח אשר עליך על שבעים הזקנים. מעתה יהיו הם לצידיך ויסייעו במשא טורח העם. ובאשר לתלונות העם, אומר ה' למשה, הכן את העם וקדשם. ממחר אאכילם במשך חודש בשר לרוב, עד אשר יהיה להם לזרא.

ביודעו כי כלתה הרעה אל החוטאים וכי ימותו בחטאם, מקשה משה כלפי שמים: מדוע יש להאכילם בשר אם ממילא נגזר דינם למיתה?! על כך מודיעו ה' כי החוטאים יבואו על ענשם, אך גם בקשתם תתמלא על מנת שייראה לעין כל כי לא קצרה יד ה' מלתת להם מבוקשם.

משה אוסף את שבעים הזקנים לעיני כל ישראל כדבר

מאד מכל האדם אשר על פני האדמה!!!

ה' כועס על דברי מרים ותגובתו אינה מאחרת לבוא. משה, אהרן ומרים נקראים לצאת ולהתייצב לפני אוהל מועד. בבואם יורד מן השמיים עמוד ענן וחוצץ ומפריד בינם לבין משה. ה' נוזף במרים ובאהרן ומשמיע באוזניהם שבחים בלתי רגילים אודות גדולת אחיהם: "...בכל ביתי נאמן הוא", "פה אל פה אדבר עמו... ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה!?"

בכעסו מסלק ה' את עמוד הענן האלוקי מעל המשכן, והנה מגלה מרים כי לקתה בידה בצרעת - עונשו של החוטא בחטא לשון הרע.

נרעש פונה אהרן בתחינה אל משה ומבקשו כי יתפלל בעבור אחותם. משה נושא תפילה באמרו: "א-ל נא רפא נא לה". ה' נענה לתפילת משה באומרו: "ואביה ירוק ירוק בפניה, הלא תכלם שבעת ימים?... תיסגר שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תיאסף". כלומר, עונשה של הבת שהכעיסה את אביה להיות מבווישת ונכלמת משך שבעה ימים, ואם כן, מרים שהכעיסה את הקב"ה - עליה להיות בהסגר שבעת ימים.

העם ממתין ב'חצרות' עד תום ימי הסגר מרים. לאחר מכן יוצאים בני ישראל מן המקום להמשך מסעם במדבר פארן.

ה'. והנה, לפתע, נחה רוח הנבואה על שניים מהם, אלדד ומידד, והם מתנבאים בתוך המחנה. יהושע בן נון (משרתו הנאמן של משה) מקנא לרבו ומבקש להוקיעם כמורדים ולכולאם, אך משה מרגיעו ומשבחם על מעלתם שזכו לה ואף מוסיף ומייחל שכל בני ישראל יזכו לנבואה.

בינתיים, כהבטחת ה', מציף גל אדיר של עופות ממין שלו את המחנה. הללו מגיעים גלים גלים מכיוון הים, מרחפים בגובה חזה האנשים. בני ישראל נוטלים מהם כרצונם ללא מאמץ ואוכלים כמויות בשר לשובע.

אלא שעד מהירה מגיעה העת גם להיפרע מהם: "הבשר עודנו בין שיניהם, טרם יכרת, ואף ה' חרה בעם. ויך ה' בעם מכה קשה מאוד"... והנותרים מן המכה קוברים את אחיהם. על שם המאורע נקרא המקום 'קברות התאוה'.

בני ישראל ממשיכים במסעם וחונים במקום ושמו 'חצרות', אף הוא במדבר פארן.

חטא מרים ועונש הצרעת

מפאת קדושתו פורש משה מאשתו ציפורה. הדבר אינו מוצא חן בעיני מרים, והיא מדברת בו סרה בפני אחיהם אהרן. הרי גם אנחנו קדושים, אומרת היא לאהרן, ומדוע היה צריך משה לפרוש מאשתו?

משה שומע את הדברים ומקבלם בנחת רוח ובענווה. התורה משבחת אותו על כך במילים: "והאיש משה עניו

למעלה ממיליון צפיות ביוטיוב!

בקרו אותנו באתר ובפייסבוק

שיעורים מצולמים וניגונים

www.tanyaor.com

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

שונאי ישראל - שונאי ה'

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"קומה ה' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך" (במדבר י, לה) בפרשתנו מתואר סדר מסעם של בני ישראל. בהמשך לכך נאמר: "ויהי בנסוע הארון ויאמר משה, קומה ה' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך". משה מתפלל כאן, שכאשר בני ישראל יוצאים למסע, יגן עליהם הקב"ה שיפוצו אויביהם וינוסו שונאיהם.

אולם משה רבנו אינו מבקש ש"יפוצו אויבינו וינוסו משנאינו", אלא מכנה את אויבי ישראל ושונאיו – "אויביך" ו"משנאיך" – אויבי ה' ושונאי ה'. מסביר רש"י, על פי המדרש: "שכל השונא את ישראל, שונא את מי שאמר והיה העולם". כלומר, שונאי ישראל הם בעצם שונאי ה'.

אויב ושונא

משה רבנו מציין כאן שני סוגים – "אויביך" ו"משנאיך". אויב הוא מי שנלחם בפועל נגד הזולת ורואה בו אויב. אולם ייתכן, שמלחמתו נובעת מחששותיו מפני הזולת ומתחושה שעליו להתגונן מפניו. הסוג השני מסוכן יותר – "משנאיך". זהו מי שיש בלבו שנאה עמוקה כלפי הזולת. הלה, לא זו בלבד שהוא נלחם נגד הזולת, אלא מחפש כל הזמן דרכים להציק לו ולפגוע בו.

לכן בפרשת ה'תוכחה' נאמר: "וניגפתם לפני אויביכם ורדו בכם שונאיכם". אלה שתי דרגות של עונש לעם ישראל – העונש הקל יותר הוא שיינגפו לפני האויב, אולם חמור מזה הוא המצב שבו "שונאיכם" יירדו בכם.

חולשת ישראל

מדוע נחשבים אויבי ישראל לאויבי ה'? משום שהגויים

יודעים שעם ישראל הוא עמו של הקב"ה – "לי סגולה מכל העמים". הם יודעים שעם ישראל הוא בבחינת בנו בכורו של הקב"ה. וממילא, כאשר הם מנסים לפגוע בעם ישראל, הם פוגעים למעשה בקב"ה ונחשבים אויבי ה' ושונאיו.

קשר זה בין עם ישראל לקב"ה משמש גם הגנה על עם ישראל. כאשר נוצר מצב שאומות העולם יכולות לנסות לפגוע בעם ישראל, הדבר מעיד על רפיון רוחני בעבודת ה'. אילו היה עם ישראל עובד את ה' כראוי, לא היתה לשום שונא ואויב יכולת לפגוע ביהודים.

לכן מודגשת בתפילתנו של משה העובדה ששונאי ישראל הם שונאי ה', שבכך הוא כאילו אומר, ששונאתם של הגויים אינה קשורה לחולשתם הרוחנית של היהודים, אלא זו שנאה נגד הקב"ה.

בלי חישובים

משה רבנו קורא לקב"ה: "קומה ה'". אותם גויים אינם מתעניינים כלל בשאלה אם עבודתם הרוחנית של היהודים שלימה או לא. הם יודעים שהיהודים הם עמך, ולכן הם נלחמים בהם. אם חלילה יצליחו לפגוע בעם ישראל, יהיה זה חילול השם – חילול שמך!

וכאשר הדברים נוגעים לשמו של ה', אין הוא מתחשב בשום חישובים – אפילו לא בחובתם של היהודים לעשות תשובה כראוי – אלא מתייצב להגן על עם ישראל ולהביא מיד את הגאולה האמיתית והשלימה.

(מתוך הספר "שלחן שבת",

מעובד על פי 'לקוטי שיחות' כרך כ"ג)

חסידות על הפרשה בהעלותך

"וביום שמחתכם... ותקעתם בחצוצרות" - באותה המידה, גם לאחר נצחון המלחמה על האדם להתחנן להקב"ה שיצליחו להיזהר שלא תזוח עליו דעתו (היא השאננות ותחושת "כחי ועוצם ידי") אלא ישאר בביטול ובהכנעה.

(מעובד מתוך לקוטי שיחות כרך יג עמ' 28)

ביטול עצמי בכל מצב

וכי תבואו מלחמה... והרעתם בחצוצרות...
וביום שמחתכם... ותקעתם בחצוצרות (י,ט-י)

"וכי תבואו מלחמה... והרעותם בחצוצרות" - כשאדם יוצא למלחמת היצר, עליו להתחנן להקב"ה בלב נשבר ונדכה שירחם עליו ויצליחו במלחמתו.

שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי

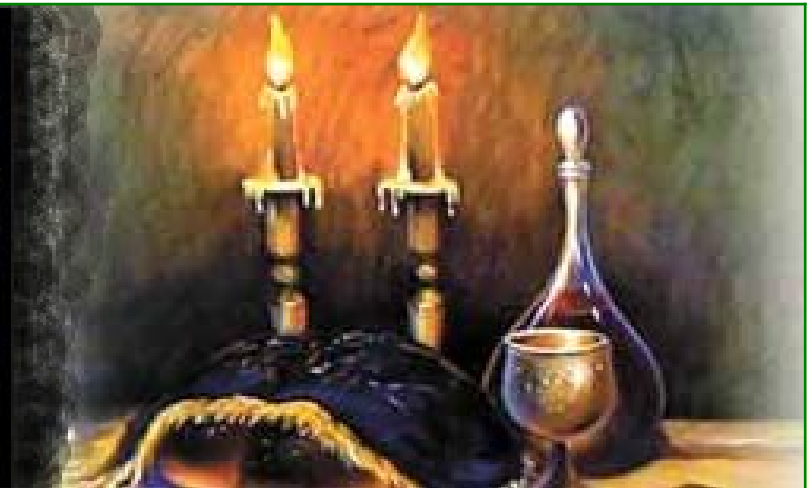
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	כניסת השבת	עיר (שעון קי"ז)
20:29	19:10	י-ם
20:31	19:26	ת"א
20:33	19:19	חיפה
20:30	19:26	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון